

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

19 Hæc decretalis reserat quid epistola possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

Distinctio XVIII. De Concilio Episcopalis

53

*ut brevis ejus concilii summam ad Hispaniam episcopos, ut ei sub-
sident, misit; quam translationem vocat, que Leonis episcopale ma-
nuscripta ex Hispania Romanam sunt missa.*

*¶ Nihil autem] In originali est, vel si post adventum
tractatores aliqua necessitates repente fortitan orta fuerint,
cum ratione impedimentum sui apud suum Primatum
reddideant, ab ecclesiæ communione debet esse
contemptus. In Africam, cap. 45, reliqua eodem modo. Sed in
extremo est fieri ut apud Gratianum: ecclesiæ non communio
debet esse contentus. Item, in Carthaginensi Graec:
Opus eius tunc tñ agnitione tñ id est, ut rati-
onibus casuari. Similis quidam pars imponitur in eo-
dem manu Iohannes, cap. 17.*

C. XI. PALEA.

*Item ex Concilio Turonensi, cap. 2.
Episcopus a non debet abbate cogere ad synodum
Ecclesie, nisi aliqua rationabilis causa exigitur.*

*¶ Hoc Palea ait: ab illis tantum exemplaribus, in quibus
principia reperimus, & revera infra 18. qua. 8. 2. post cap. fin. a.
Gratianus edidit Tarraco: quemadmodum & a Burchardo, &
Ireneo.*

*C. XII. ¶ A communione sit alienus, qui synodo
adesse contempserit.*

Item ex Concilio Arelateni, cap. 19.

*Si & quis aueni synodo adesse neglexerit, vel ce-
sum fratrum, antequam dissolvatur concilium, cre-
deretur defecundum; alienum fea fratrum communioni
cognoscari: nec cum recipi licet, nisi in sequenti synodo
sunt absoluuntur.*

*C. XIII. ¶ Usque ad proximam synodum, a commu-
nione alienatus, qui a metropolitano vocatus, alijque
gravi necessitate synodo adesse negle-
xit.*

Item ex Concilio Agathensi, cap. 5.

*Si & episcopus metropolitanus ad comprovinciales
episcopos epistolas dixerit, in quibus eos aut ad
ordinationem summi Pontificis, aut ad synodum invi-
tetur polpotius omnibus (excepta gravi infirmitate cor-
poris, aut præceptio regia) ad constitutum diem ad-
esse non differat. Quod si defuerit (sic ut præcepta cano-
num præcepit auctoritas) usque ad proximan synodum a
chanciet fratum, & ecclesiæ communione præveniuntur.*

*C. XIV. ¶ A communione præveretur episcopus, qui
ametropolitano vocatus ad synodum ve-
nire contemnit.*

Item ex Concilio Taracensi, cap. 6.

*Si & quis episcoporum communios a metropolitano,
ad synodum, nulla gravi intercedente necessitate cor-
porali, venire contemperit (sicut statuta Patrum sanxer-
unt) & usque ad futurum concilium cunctorum episco-
porum charitatis communione præveniatur.*

*C. XV. ¶ Presbiteri & diaconi, & caniti, qui se
laico excommunicant ad metropolitana syno-
dum conveniunt.*

Item ex Concilio Martini i Papæ, f.

*Propter ecclesiasticas causas, & alterationum solu-
tiones, bene placuit per singulas provincias bis in
anno concilium fieri, convocante metropolitano episco-
po omnes provinciales episcopos, ita ut ad concilium
veniant, & omnes presbiteri, & diaconi, vel hi, qui se
laico collimant, ut in concilio causa examinata ad ju-*

^a Burch. l. 1. c. 73. Ivo par. 7. c. 91. ^b Burch. l. 1. c. 50. Polyc. l. 2.
^c Burch. l. 1. c. 60. ex concilio Spalensi, ut Burch. c Burch. lib. 1.
^d Burch. l. 1. c. 19. Paul. 4. c. 17. ^e Simile in Pannormia, l. 4.
Ex Atenisi, & ad confitent. ^f Apud Martinum
Burgensem episcopum in cap. synod. Graec. c. 11. Polyc. lib. 3. 117. 17.
g present. i. 17.

stum judicium perducanur. Et si qui manifeste episco-
pus, vel presbyteri, aut diaconi inventi fuerint in offendita,
secundum rationem excommunicentur, quandiu com-
muni consenti de his placenti dare sententiam. Nulli
autem, episcopo licet proprius apud semetipsum concilia
facere, præter eos, quibus metropoles sunt credita.

*¶ Martini] Gratianus hoc primum citat nomine Martini Pape, deinceps eodem nomine multa citantur: quo omnia sumptus sive ex libro capitularum Gratianum syndicorum Martini
episcopi Bracarense (antiquius enim Episcopus Pape dicuntur.) His enim, cum esset Gratianus, ad utilitatem ecclesiæ Hispanie, ubi episcopatum obtinebat, ea capitula Latina fecit: & in nonnullis quadam addidit: in aliis vero aliqua detractis, quemadmodum
in hoc capitulo, quod sumptus ex concilio Antiocheno, ex. 20. sup. ead. c.
proper. Aliqua etiam ex Toletano concilio in eum libellum re-
tulit.*

*¶ Vel hi] In aliquo conciliariu[m] editiori legitur, ut
corum, qui se laicos exitimant, in concilio causa, &c.*

C. XVI. PALEA. i

[Item ex concilio Bylon.]

*A*nnis singulis episcopos in sua diœcesis synodum faciat
sive clericis, nec non abbatibus: & discutiat al-
teros clericos, & monachos.

*Singuli vero episcoporum, sive ecclesiæ notificare fludent, quo in
concilio statuantur.*

*¶ Palea] In millo collatorum exemplariorum habetur, sed
veritatis, singuli conjunctus est precedenti capitulo: Proper Ec-
clesiasticas. Sunt, verba Gratiani.*

*C. XVII. ¶ Quæ in concilio statuantur fin-
guli episcoporum sive ecclesiæ noti-
ficantur.*

Unde in concilio Toletano XVI. cap. 6.

*D*ecernimus, ut dum in qualibet provincia concilium
agitur, unusquisque episcoporum admonitionibus
suis intra sex mensum spacia omnes abbates, presby-
ters, diaconos, atque clericos, seu etiam omnem conven-
tum ciuitatis ipsius, ubi praefecte dignoscunt, nec non &
cunctam diœcesis sua plebem aggregare nequaquam
moretur: quatenus i coram eis plenissime omnia ref-
ret, quo codem anno in concilio acta vel definita esse
notescunt. & ¶ Quod si quicquam hac parvipedenda
crediderit, sententia excommunicationis duorum
mensum curiculo perficiat usqueaque multatus.

*¶ Quatenus] In dubius exemplariorum hujus decimosexti
concilii Toletani, locis hic etiam legitur: quatenus coram eis pub-
licè omnia referantur, de his, quo codem anno in con-
cilio acta, vel definita extiterint, plenissime notiores ef-
ficiantur.*

DISTINCTIO XIX.
*D*epistola vero decretabilis queritur, an vim audio-
ris obtemperans, cum in corpore canonum non inven-
iatur. De his ita scribit Nicolasus Papa, Archi-
episcopus, & episcopus per Gallias constitutus.

*C. I. ¶ Decretale epistola vim authoritatis
habet.*

*S*i & Romanorum Pontificum decreto, exterorum
opuscula tractatorum approbantur: vel reproban-
tur: ita ut, quod fides Apostolica, probavit, hodie re-
teatur acceptum: & quod illa repulit, haecenus ineffi-
cace habebatur: quanto potius, quo ipsa pro catholica fi-
de profanis dogmatibus pro variis, & multifariis ecclæ-
sis necessitatibus & fideliem moribus diverso tempore
scriptis: omni debent honore præferri, & ab omnibus pro-
ficiuntur in quibuslibet opportunitatibus discretione, vel di-
spensatione magistris reverenter affumi: Quanquam quidam
veluti vestrum scripserint, haud illa decretalia priorum
Pontificum in toto canonum codice corpore contineri

a Ivo part. 5. cap. 8.

C. 2

de scriptis; cum i ipsi, tibi hanc iux intentioni suffragari conficiunt, illis differenter utantur, & solum nunc ad immisionem fidelis. Apostolicæ potestatis, & ad suorum augmentum privilegiorum minus accepta esse perhibeant. Item infra. ¶ Si idem non esse decretales epistolæ prætorum a Pontificis Romanorum admittendas dicunt, quia in codice canonum non habentur adscriptæ, ergo nec sancti Gregorii, nec ullius alterius, qui ante vel post ipsum fuit, est aliquid institutum, vel scriptum recipiendum, et quod in codice canonum non habeatur adscriptum. Ergo doctrinam eorum, & factiones, que ab omni lingua venerantur, quia in codice canonum non habentur adscriptæ, de codicibus suis eradicant. Ut quid vel membranæ occupant, postquam non habentur accepta? Sed quare multum immoramus, cum nec ipsas divinas scripturas veteris, & novi testamenti jam recipiemus, si illos duxerimus audiendos? Etenim b. neutrum horum in codice canonum ecclesiasticorum habetur infernum. Sed responsuri sunt isti, qui non ad obediendum potius, quam ad resistendum semper sunt parati, dicentes, quod inter canonem inveniatur capitulum sancti Papæ Innocentii, cuius auctoritate docatur a nobis utrumque testamentum esse recipiendum, quamquam in ipsi paternis canonibus nullum eorum ex toto continetur scriptum. Quibus adhuc afferendum est, quoniam si verus novus; Testamentum recipienda sunt, non quod codex canonum ex toto habeantur annexa, sed quod de his recipientibus sancti Papæ Innocentii protla videatur esse sententia, refat minimus, quod decretales epistolæ Romanorum Pontificum sunt recipienda, etiam si non sint codicis canonum compaginatae: quoniam inter ipsos canonem unum B. Leonis & capitulum confitit esse permisum, quo ita decretales constituta sedis Apostolicae custodiendi mandantur, ut si quis in illa commiserit, noverit libyviam denegari. Ait enim c. decimo f. suarum decretalium: Et quid vero sit, quod prætermisum a nobis forte credatur, omnia decretales constituta tam beatæ recordationis Innocentii, quam omnium decessorum nostrorum, que de ecclesiasticis ordinibus, & canonum promulgata sunt, fidei disciplinis, ita a vetra dilectione custodiendi mandamus, si quis in illa commiserit, veniam sibi deinceps noverit denegari.] Dicendo vero omnia decretales constituta, j nullum de decretales constitutis prætermisum, quod non mandaverit esse custodiendum. Et rursus afferendo [omnium decessorum nostrorum,] nullum Pontificum Romanorum, qui ante se fuerunt, excepti: cujus ita non præcepit decretales constituta ab omnibus custodiere, ut si quis in illa commiserit, veniam sibi deinceps noverit denegari. Itaque nihil refert, utrum fin omnia nec ne decretales sedis. Apostolicae constituta inter canones conciliorum immixta, cum omnia in uno corpore compaginata non possint, & illa eis intermixta, quia firmatatem his, quia definit, & vigorem suum assignat, præferimus cum synodalia gesta, inter qua ipsi canones statuti sunt, in codice canonum non habentur, sed a nobis omni cultu debito venerantur. Constat autem hic beatissimum Papæ Leonii sanctus & facundissimus in decretis suis Papa Gelasius b. ita inquiens: [Decretales epistolæ, quas beatissimi Papæ diversis temporibus a tribus Roma pro diversorum Patrium consultatione derident venerabiliter suscipiendas decernimus. In quod notandum est, quia non dixit [decretales epistolæ, qua-

a. al. sanctorum. b. al. etiam. c. al. aliam. * In-
venit P. ad Exuperianum, epib. 3. cap. ult. d. al. referendum.
e. Leo Pap. 2. epib. 1. in fine. f. al. quanto suorum decretalium
g. al. ordinata. h. Gelasius Papa. cum. lxx. epib. 1. Habe-
tur supra 15. dist. sancta Romana. i. item decretalia.

inter canones habentur] nec tantum [quas moderni Pontifices ediderunt;] sed [quas beatissimi Papæ diversis temporibus ab urbe Roma dederunt] dictis autem [diversis temporibus] etiam illa tempora vir fan-
tus comprehendit, cum crescentibus paganorum, persecutoribus, ad sedem Apostolicaem, deferti causas episcoporum difficiliter permettebant. Haec ita divina faveente gratia prælibatis, offendimus nullam diffec-
tiam esse inter illa decretas, quae in codice a canonum habentur, sedis Apostolicae præsum, & ea, quæ præ multitudine vix per singula voluminum corpora re-
periuntur, cum omnia, & omnium decessorum suorum decretaria constituta, atque decretales epistolæ, quas beatissimi Papæ diversis temporibus ab urbe Roma dederunt, venerabiliter fore suscipiendas, & custodiendas, eximios præfules, Leomon scilicet & Gelasium man-
datis probavimus.

i. ¶ Cum iphi] Luce fuit emendatus ex ipsa epistola Na-
colis, quo Roma manuscripta habetur: & nuper impressa est in
appendice bibliotecae famborum Patroni: ne distinctio est super
dist. n. o. legi, in qua epistola multa alia habentur ad epistolas de-
cretalibus antequam pertinet.

C. 11. q. Omnes sanctiores Apostolice sedis
irrefragabiles sunt obser-
vanda.

Item Agatho Papa omnibus Episcopis.
S. Ic b omnes Apostolice sedis factiones accipiente-
bant, tanquam ipsius divini Petri voce firmata sunt.
C. 111. q. Tolerandus est iugatio, quod a fa-
da sede impunitus, licet importunale
videatur.

Item ex capituli a Caroli Imperatoris.

I. Nc in memoriam B. Petri Apostoli honorem san-
ctam Romanam, & Apostolicanam sedem; ut nos nobis
cerdotalis mater est dignitas, & esse debet ecclesiastica
magistris rationis. Quare selevanda est cum mansuetudine
ne humilitate: ut ficeret vix ferendum ab illa sancta fede
impingonti jugum; tamen feramus, & pia devotione toleremus. Si vero (quod non deceat) quilibet, sive sit pres-
byter, sive diaconus, aliquam perturbationem machinando,
& nostro ministerio infestando, redarguantur falsam
ab Apostolice d. fidei decretali epistolam; vel aliud quid,
quod inde non venire, e. salva fide z, & integra circa
Apostolicum humiliatum, penes episcopum sit potest, ut
cum eum in carcere, aut aliam detinatur custodiatur, ul-
quequo per epistolam, aut per fidones suis partis legatos
Apostolicanos interpellare sublimissemus, ut potissimum
sua sancta legatione dignetur decernere, quid de talibus
ut & certe modus imponatur.

i. ¶ Capitulus] Secundumdatum est ex aliquot manuscriptis.
I. Ivane. Ac Narative vol. 2. gen. 28. narrat hoc est: unum ex
vix tribus legum capitulis, quo Carolus Magnus ad omnes sua
provincias misit. Burchardus autem citat ex concilio Triburensi
propositus erat extat.

2. q. Salva fide] Apud Burchardum est falsa fide, & non
integra.

C. IV. q. Quicquid Romana ecclesia sta-
tuit, vel ei dicit, ab omnibus obser-
vandum est.

Item Stephanus f. Papa.
E. Ni verò, quia in speculum, & exemplum sancta Ro-
mana ecclesia cui nos Christi præfite voluit, pro-
posita est; ab omnibus quidquid statutus, quidquid ordi-
nat, perpetuo, & irrefragabili observandum est.

a. al. corpore. b. Deinde dicit part. 3. Polyc. l. 1. tit. 17. Ios.
par. 4. c. 28. c. Extas in concilio Triburensi c. 29. Burchard. l.
c. 220. fr. p. 5. c. 50. d. al. Apostolica decretali. e. al. corre-
xerit. f. al. Stephanus. g. al. posta est omnibus quid-
quid.

C. V. q. A.

C. V. q A Pontificalibus sit alienus officiis,
qui Apostolicis non vult obedire pre-
ceptis.

Item Gregorius IV.

VIII. a fas et vel velle, vel posse transfigredi Apo-
stolicæ fidei præcepta, nec nostra dispositio mis-
eritatem; quod velutam fequi oportet charitatem.
¶ 5. Sit ergo ruina sive dolore prostratus, quisquis
Apostoli voluntate contrarie decrevit, nec locum de-
inceps inter facientes habeat, sed extorxit a sancto mi-
nistro fratrem natus de eius iudicio quisquam pou-
tam habet, quoniam jam dammatus a sancta & Apo-
stolica ecclesia, ac autoritate, sita in inobedientia, at
que praefumponita à quocumque esse non dubitatur: quia
majors excommunicatis dejectione est abiciendis,
& cuiuslibet Ecclesiæ communia fuerit disciplina, qui non
sunt prelati sanctæ Ecclesiæ iuribus suis parere de-
bet etiam laici, ne præterirent, insinuare. Sitque
aliens a divinis & Pontificibus officiis, qui noluit pra-
cepit Apostolis obtemperare.

Caput hoc est in eadem epistola Gregorii IV. ex qua sum-
ptuosa est cap. Decretu nostro infra, 2. q.6. Exstat autem in codice sa-
menitato biblioteca Dominicana.

C. VI. ¶ Inter canonicas scripturas Decre-
tales epifola connumerantur.

*Item Augustinus de doctrina Christiana,
lib. 2. cap. 8.*

IN canonice scripturis ecclesiistarum catholicarum quamplurimum divinarum scripturarum solertissimu

¹quamplacuisse divinatum scripturam tolerantibus
indagare auctoritatem sequatur, inter quas fane illae
sunt, quis Apolloniu sedes habere, & ab ea alii merue-
runt accipere epistolam. Tenebit igitur hunc modum in
scriptum canonis, ut eas, que ab omnibus recipiuntur
ecclesie, proponat eis, quas quedam non acceptantur.
In eis vero quo non accipiuntur ab omnibus, proponat eas
qui plures, gravioresque accipiunt, eis, quas pauciores
minoresque auctoritatem ecclesie tenent. Si autem alias
invenierit a pluribus, alias a gravioribus haberi (quam
huiusmodi inveniri vix possit) aequalia tamen auctoritatis
habendas puto.

¶ Caput hoc apud B. Augustinum loco indicato sic habet:
In canonics autem scripturis ecclesiasticarum catholicarum
quoniam plenarium auctoritate sequatur: inter quas sane
fuit, quae Apollonica fides habere, & epistolac
merentur. Tenebit igitur hunc modum in
scripturis canonics, ut eas, que ab omnibus accipiuntur
eiusdem praeponant, quis quadam non accipiunt. In
vero, quo non accipiuntur ab omnibus, preponentes
qua plures, gravioresque accipiunt, eas, quae pauciores,
minoriisque auctoritate ecclesie tenent. Si autem alias
inveniatur pluribus, alias a gravioribus haberi, (quam
hinc et inventi non possit) equaliter tamen auctorita-
tis eis habendis potest. Quia quidam B. Augustini senten-
tias ad decretales Romane Pontificis, sed ad canonicas, &
ad referenda est.

c. vii. *Ministeris f. divini se exortem intelligat, qui à soliditate Petri re- cedit.*

*Item Leo Papa I. ad episcopos Viennenses,
epist. 78.*

Ita g Domintus noster Iesus Christus hum
is salvator instituit.

prophetarum præconio continet.

[In unum terram exire sonus eorum, & in fines orbis
terre zumba eorum.] Sed hujus munera sacramentum,

^a Propterea 17. Ansel. l. 2. c. 21. Ivo l. 5. c. 11. & 349. b al.
exigendum. c al. sedere. d Polyc. lib. 1. tit. 25. Ansel. lib. 3.
e ult. & l. 5. c. 22. f facie.] orig. Antwerp. g Mysterii.
h Ivo part. 3. cap. 6. i Psal. 18.

ita Dominus ad omnium Apostolorum officium pertinere voluit; ut in beatissimo Petro, Apostolorum omnium summo principaliiter collocaret: ut ab ipso quodam capite dona sua, velut in corpus omnes diffundatur: ut ex ore mysterii & intelligentie eius dividatur, qui auctor fuisse a Petri soliditate recedere. Hunc enim in confortiorum individuorum unitatis afflumpton, id quod ipse era, voluit nominari, dicendo, *[Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo ecclesiam meam:]* ut aeterni sacrificio templi mirabilis munere gratia Dei in Petri soliditate conficeretur, hac ecclesiam suam firmitate corroborans, ut illam nec humana temeritas posset appetere, nec porta contra illam inferi pravaleat. Verum hanc petra Iesu sacrificans firmatatem, Domino, undiximus, aedificante, construam, nimis impia vult prefaunctione violare, quicquid eius potestem tamen interfingere, favendo cupiditatem suis & id quod accep-

Hoc autem intelligendum est de illis sanctis omnibus, qui decreta talibus episcopis, in quibus, nec precedentium Patronum decreverit, ne Evangelicus precepti aliquid contrarium inventetur. Anastasius i enico sanctus favore Anastasi Imperatoris, qui Acacius post sententias in se prolatas faceret, vel Levitas oratione verat, rite fungi acceptis officiis debere decrevit, ita in quibus,

¹ ¶ **Anastasius**] *Minime veram est sensisse Anastasius, ordinatus ab Acacio post latum in ipsam sententiam, rite fungi accepit officium prius.* Hoc enim duxatex inquit in capite sequenti firmam esse sacramentum gratianum ab Acacio traditum: quod veritatem est, sicut et alias omnes sententiae, quae in eius epistola sub B. Aug. Anastasius accepit, sunt. Habetur autem haec eadem Anastasius Epistola in corpore canonum, quoniam Romana ecclesia semper approbavit, ut infra distinet, 20, cap. de libellis, ad adventum. Itaque sine causa reprehenditur hoc loco Anastasius a Gratiano.

C. VII. *¶ Nulla laisonis portio attingit eum,
qui ab hereticis jam damnatis or-
dinatur.*

Anastasius II. ad Anastasium Augustum, epist. 6. 7. & 8.
SEcundum e ecclesia catholice confitendum, sa-
cratissimum serenitatis tua pectus agnoscat: quod
nullum de his, quos baptizavit Acacius, vel quos sacerdos-
tes, levitas secundum canones ordinavit, illa ex
 nomine Acacii portio lafonis attingat, quo fortior per
iniquum tradita sacramenti gratia minus firma videa-

Nam et baptismum quod procul fit ab ecclesia five ad adulterio, vel à fure datum fuerit, ad percipientem nus pervenient illatum: quia vox illa, qua sonuit per columbam, omnem maculam humanae pollutionis exclusit: qui declaratur, ac dicitur. *[Hic eff. d. qui baptizat in Spiritu sancto, & igne.]* Nam si visibilis Solis ieiunius radii, cum per loca festidimina transirent, nulla contactus inquinatio macularentur: multo magis illius, qui istum visibilem fecit, virtus nulla ministrari indignitate constringitur. Nam & Iudas, tunc fuerit sacrilegus, atque fuit, quidquid egit inter Apolothes pro dignitate commissaria, beneficia per indignum data, nulla ex hoc detraherentur, declarante hoc ipsius Domino manifestissima voce. *[Scribe, et inquit, & Pharsalia super carthaginem. Moysi fidem: qui dicunt, facite: que autem faciunt, facere solite: dicunt enim, & non faciunt.]* Quidquid ergo ad hominum profectum quilibet in ecclesia minister pro officio fio videtur operari, hoc totum contineri implente & divinitatis effectu. Ita ille, per quem loquiuit Christus, Paulus & affirmat, *[Ego plantavi, Apollus rigavi: sed Deus incrementum dedit.* Itaque neque qui plantas

6

est aliquid, neque que regat sed qui incrementum dat, Deo. Adeo autem non queritur, quis, vel qualis predictus, sed quid a predicti, ut invidos etiam bene Christum-predicare affirmet: quo malo ipse diabolus dejectus est, & hoc ipse a predicare non redit. Ideo ergo & he, cuius nomen dicimus reticendum, male bona ministrando sibi tantum nocuit. Nam inviolabile sacramentum, quod per illum datum est alius, perfectionem sua virtutis obtinuit. Quod a quadam generaliter verum est, nisi aliquorum in tantum se extenderet curiosa físpicio, ut imaginetur prolato à Felice Papa judicium, posset ineficaciter in sacramentis, quia Acacius usurparerit, ergo ac proinde eos metueret, qui vel in consecrationibus, vel in baptynisticæ mysteriis tradita suspererunt, ne irata beneficia divina videantur.

Quia ergo illicite, & non canonice, sed contra decreta predecessorum, & successorum suorum hæc scripta dedit (ut probat Felix, & Gelasius, qui Accacium, ante Anastasiatum excommunicaverunt, & Hormisdas, qui ipso ad Anastasium tertius, eundem Accacium postea damnavit) ab ipso ab ecclesia Romana repudiatus, & a Deo percussus legitur sussipe hoc modo.

C. IX. *Anastasius a Deo reprobatus, natura
devino percussus est.*

Anafasius et secundus f. natione Romanus, fuit tempore Theodosii Regis: eodem tempore multi clerici & presbyteri se a communione ipsius abegerunt, eo quod communicasset fine concilio episcoporum, vel presbyterorum, & clerici cuncta ecclesiae catholicae, diaconi Theodosianici, nomine Photonio, qui Communiceaverat Actio: & quia voluerunt occulere revocare Acanthum, & non potuerunt, natu rursum percussus est.

Anastasius. Caput hoc habetur numerum Temo secundorum
in vita Anastasi. sed eft omnia confitentia, cum ex
multis aliis argumentis, non ex hoc manefte offendatur, quod
Acacius (sic) Nicetophorus lib.16.c.12. & Evagrius lib.3.cap.18.
& sequentibus, & clarissime Anafasius biblicus in Chronolo-
gia refutatur) tempore Felicis III. obiit, cuius fœcilius Gelasius, &
Gelasio Anastasius, qui initio epistola scripsit. Et. 1. ad Anastasium
Imperatorem, Acacium mortuum iam, & ante judicem Christum
una cum Felice adstare scriptis, ut Gelasius quoque ante ipsam
scripturam, & habetur infra 24.g.2.c. nec quicquam, quonodo
ergo potuit Anastasius. de ea revocari tractare qui jam obie-
cit 2

C. X. *¶* *Quae circa indisciplinatos prelatos,
vel ab eis geruntur, in irritum revo-
centur.*

*Fine etiam de Maximo et episcopo in Constantino-
politano synodo statutum est sub Da-
masco Papa, c. 6.*

Propter totius indiscipline ejus doctrinam,
Constantinopoli ora est, statuum est, ne Max-
imilie, aut esse jam putetur episcopus, neque hi qui
sunt ordinati, qualemque gradum clericatus ob-
ant, omnibus scilicet, qua circa eum vel ab eo gefa-
in iritum revocatis.

Gratia & interpretatione Balsamoni, ac vita Gregorii Theologi per Gregorium predicatorum de scripta, & atis ex locis (iam si Theodori videat parvus diligenter hoc trattasse) apparet hinc Maximum nequam fuisse episcopum, ac properata recte nullum ab eis potuisse imprimi ordinis characterem, quod non erat de Acaie affirmandum. Verba Graec. hujus canonicis sunt: Πάτερ Μακάριος τοι κακών πάτερ ουτος επίσκηπτος, την Κορινθιανήν πόλην γερμάνει. οὗτος μάτι

a al. quem. b Philip. r. c al. ipsa cap. 8. d Quod
eum ita sit, aliquorum in tantum se extendit curiosâ orig.
e al. ministeria. f Ex libro (ut in corpore conciliorun citatur)
Ponitissimi. Ius part. 14. c. 40.

DISTINCTIO XX.

Decretales itaque epistola camillius concionibus pa-
go jure exequantur. Nunc autem quatinus de ex-
posituris, a facie Scripturae, an exequuntur,
an subiectur ei. Quo enim quippe magis ratione nititur,
et majoris auctoritatis eius versus esse videtur. Plures autem
traductores, sicut plenior gratia sancti Spiritus, ita am-
plius scientia alii praecellentes, ratione magis adhuc probata-
vunt. Unde nonnullorum Pontificum constitutis, Augustini, Hieronimi,
etiam alterorum traductorum dicti videtur esse preferenda.
2. pars. **S**ed si etiam certius imponere: siad

2. pars. *Sed si alius est causa terminum impone: dicitur*
scilicet Scripturam distinguere expone: In negotiis definitiis,
non scilicet est necessaria scientia, sed etiam pœnas. Unde *Circe*
dicitur Petri b. [Quodcumque ligavimus super terram,
*et in ea ligatum & in coelis, &c.] prius dedit filii claves regni
caelorum: *in altera dant ei scientiam difendi inter ipsas*
& leprosas, in altera dant ei scientiam posse ostendere quidam ab
Ecclesiæ, vel recipiendi. Cum ergo qualiter negotia suæ accipi-
ant, vel ad absolutionem innocentium, vel ad condamnationem
delinquientium, absitatio vero vel condemnatio, non scientia
est, sed etiam potestem prædictum desiderat; appareat
quid deindecum traductores scripturam, et sciencia Pontificis
præmeantur, tamen, quia dignitatis eorum apicem na-
cum adoptis, in sacrae quidam scripturam expofitum ei
proponuntur: in causa vero definitiis, secundum post ea loca
*merentur.**

I. *Aliorum scripture, Romanorum Pontificum decretis non sunt propria nenda.*
Unde Leo Papa IV. scribit episcopis

Britannia.
DE libellis & commentariis aliorum non convenit aliquem judicare & fanorum conciliorum canones relinquere, vel decretalium regulas, id est, quæ habentur apud nos summa cum canonibus. Quibus autem in omnibus ecclesiasticis utimur iudicis, sunt canones Apofolorum, & Nicianorum, Ancyranorum,